

# ITÄ-SUOMEN HOVIOIKEUS

## TOIMINTAKERTOMUS 2023





## ITÄ-SUOMEN HOVIOIKEUS

Minna Canthin katu 64 A, 70100 Kuopio

Puhelin 029 56 41400

ita-suomi.ho@oikeus.fi

[www.oikeus.fi/hovioikeudet/ita-suomenhovioikeus/fi](http://www.oikeus.fi/hovioikeudet/ita-suomenhovioikeus/fi)

Viestipalvelu X: @ItaSuomenHO

# TOIMINTAKERTOMUS 2023 | SISÄLTÖ

<b>1</b>	<b>PRESIDENTIN KATSAUS</b>	<b>2</b>	7.6	Jatkokäsittelylupa	17
<b>2</b>	<b>HOVIOIKEUDEN FINLEX-RATKAISUT VUONNA 2023</b>		7.7	Pääkäsittelyt ja matkakäräjät	18
<b>3</b>	<b>HILDA - PAPERISESTA HALLINNOLLISTEN ASIOIDEN KÄSITTELYSTÄ SÄHKÖISEEN MAAILMAAN</b>	<b>4</b>	7.8	Käräjäoikeuksien ratkaisemat asiat vuonna 2023	18
<b>4</b>	<b>MUISTOJA HOVIOIKEUDEN KIRJAAMON TOIMINNASTA VUOSIEN VARRELTA</b>		7.9	Saapuneet asiat käräjäoikeuksittain ja asiaryhmittäin vuonna 2023	19
<b>5</b>	<b>TIETOA HOVIOIKEUDESTA</b>	<b>6</b>	7.10	Saapuneiden asioiden laatu	19
5.1	Yleistä hovioikeudesta		7.11	Käräjäoikeuksien ratkaisujen pysyvyys ratkaisuihin vuonna 2023	20
5.2	Itä-Suomen hovioikeuspiirin käräjäoikeudet ja niihin kuuluvat kunnat	<b>8</b>	7.12	annetuissa ratkaisuissa	20
<b>6</b>	<b>HENKILÖKUNTA</b>		7.13	Muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen	20
6.1	Yleistä henkilökunnasta	<b>10</b>	7.14	Korkeimman oikeuden myöntämät valitusluvat ja ennakkopäätökset	20
6.2	Hovioikeuden organisaatio	<b>10</b>	7.14	Euroopan unionin tuomioistuimelle tehty ennakkoratkaisupyyntö	21
<b>7</b>	<b>TOIMINNAN TULOKSELLISUUS</b>	<b>8</b>	<b>MUU TOIMINTA</b>	<b>21</b>	
7.1	Tuloksellisuus vuosina 2019–2023	8.1	Hallinto	21	
7.2	Hovioikeuksiin saapuneet ja hovioikeuksien ratkaisemat asiat vuonna 2023	8.2	Sisäinen valvonta	21	
7.3	Itä-Suomen hovioikeuteen saapuneet asiat vuosina 2019–2023	8.3	Hovioikeuden valvontatehtävä	22	
7.4	Itä-Suomen hovioikeuden ratkaisemat asiat vuosina 2019–2023	8.4	Annetut lausunnot	22	
7.5	Käsittelyajat	8.5	Koulutus	23	
		8.6	Kirjasto	23	
		8.7	Viestintä	24	
		8.8	Työterveyshuolto ja työsuojelu	24	
		8.9	Työhyvinvointi ja virkistystoiminta	25	
		8.10	Tilaisuuksia ja tapahtumia	26	
		8.11	Kunnia- ja ansiomerkit	26	

# 1 | PRESIDENTIN KATSAUS



■ Vuosi 2023 oli Itä-Suomen hovioikeuden 185. toimintavuosi. Hovioikeus perustettiin Viipuriin vuonna 1839. Viime sotien aikana hovioikeus muutti Viipurista ensin Heinolaan ja sieltä Kuopioon. Sodan päätyttyä Viipurin hovioikeuden nimi muutettiin Itä-Suomen hovioikeudeksi.

Hovioikeuden tehtävä on säilynyt alusta saakka samana. Hovioikeus tuottaa pääasiassa Itä-Suomen alueelle ulottuvassa tuomiopiirissään oikeusturvaa ratkaisemalla alueen käräjäoikeuksien ratkaisusta tehtyjä muutoksenhakemuksia.

Käsillä olevassa toimintakertomuksessa kerrotaan, miten hovioikeuden työ sujui taakse jääneenä toimintavuotena.

## PERUSTYÖTÄ TEHTIIN TEHOKKAASTI JA JOUTUISASTI

Vuoden 2023 alkaessa hovioikeudessa vireillä olevien asioiden määrä oli maltillinen, eikä ruuhkia ollut missään asiaryhmässä.

Kertomusvuoden aikana hovioikeuden toiminta sujui edelleen vakaasti. Vuoden lopussa voitiin todeta, että vaikka vireillä olevien asioiden määrä oli hieman nousunut vuoden takaisesta, ei käsittelyssä olevia asioita ollut edelleenkään kertynyt ruuhkaksi asti.

Kuten toimintakertomuksessa jäljempänä kuvataan, hovioikeus kutakuinkin saavutti ne tavoitteet, jotka se oli toiminnalleen vuodelle 2023 asettanut Tuomioistuinviraston kanssa tekemässään tulossopimuksessa.

Oikeudenkäynnin joutuisuuteen kiinnitettiin Itä-Suomen hovioikeudessa edelleen erityistä huomiota. Käsittelyajat pysyivätkin kautta linjan kohtuullisina ja olivat jopa hieman edellisvuotta parempia.

## HOVIOIKEUDEN TYÖSKENTELYN DIGITALISAATIO OSIN ETENI

Jo pitkään on ollut tavoitteena, että yleisten tuomioistuinten asiakirjojen hallinnassa ja toimintatavassa muutokin siirryttäisiin kokonaan sähköiseen toimintaympäristöön.

Tätä tavoitetta kohti on oikeudenkäyntiasioissa kuljettu valtakunnallisen AIPA-hankkeen myötä. Hanketta toteutetaan Tuomioistuinviraston johdolla. Se tähtää siihen, että oikeudenkäyntiasiakirjoja käsiteltäisiin oikeudenkäynnissä vain digitaalisessa muodossa ja tuomioistuinten päätöksenteko tapahtuisi pitkälti sähköisessä ympäristössä.

Sähköisen asiankäsitteilyjärjestelmän rakentaminen on osoittautunut visaisemmaksi tehtäväksi kuin alun perin oli osattu ajatella. Järjestelmästä on toistaiseksi käytössä käräjäoikeuksissa vain osia ja hovioikeuksissa vähäisiä toiminnallisuuksia.

Alun perin tavoitteena oli, että Itä-Suomen hovioikeus saisi uuden asiankäsitteilyjärjestelmän käyttöönsä vuonna 2022. Näin ei kuitenkaan käynyt, vaan käyttöönotto lykkäytyi ensin vuoteen 2023 ja sitten vuoteen 2024. Tätä kirjoitettaessa järjestelmän käyttöönotto on hovioikeuksissa toteutumassa keväällä 2024. Itä-Suomen hovioikeus on yksi järjestelmän pilottituomioistuimista ja järjestelmän käyttöön ottamiseen on hovioikeudessa valmistauduttu huolellisesti.

Hovioikeuden hallintoasioiden käsittelyn digitalisointi sen sijaan toteutui. Hallintoasioissa otettiin onnistuneesti käyttöön täysin sähköinen käsittelytapa kevättalvella 2023. Uudistuksen toteuttamisesta ja sen merkityksestä kerrotaan toimintakertomuksessa laajemmin tuonnempana.

## **TUOMIOISTUIMET SAIVAT LISÄÄ RESURSSIA JA TUOMIOISTUINLAITOKSEN STRATEGIA VAHVISTETTIIN**

Valtioneuvosto antoi marraskuussa 2022 eduskunnalle kaikkien aikojen ensimmäisen selonteon oikeudenhoidosta. Selonteossa ja siitä eduskunnassa käydyssä keskustelussa katsottiin yhdensuuntaisesti, että tuomioistuinten rahoituksessa oli vajetta. Tuomioistuinten keskeiseksi ongelmaksi selonteossa tunnistettiin oikeudenkäytön hitaus.

Alkukesästä 2023 aloittanut maamme uusi hallitus lupasi ohjelmassaan tilanteeseen korjausta. Syksyllä 2023 eduskunta hyväksyi valtion talousarvion vuodelle 2024, jossa tuomioistuimille myönnettiin merkittävästi lisää perusrahoitusta. Tämä oli hyvin tärkeä linjaus. Sen myötä etenkin pääkaupunkiseudun ruuhkaantuneet tuomioistuimet voivat palkata merkittävästi lisää tuomareita ja muuta henkilökuntaa.

Myös muualla sijaitsevien tuomioistuinten tilanteeseen saatiin hivenen kohennusta. Itä-Suomen hovioikeudessa esimerkiksi vältyttiin pitkään uhanneelta yhden tuomarin viran lakkauttamiselta.

Sen lisäksi, että tuomioistuinten rahoitus on vakaalla pohjalla, tärkeää on huolehtia resurssien tehokkaasta ja tuomioistuinten ydintehtävää palvelevasta käytöstä. Tässä tarkoituksessa merkittävä asiakirja on Tuomioistuinviraston 1.3.2023 vahvistama tuomioistuinlaitoksen strategia vuosille 2023–2033. Strategiassa todetaan tuomioistuinten perustehtävän olevan entinen, oikeusturvan tuottaminen. Visiossa korostetaan tuomioistuinlaitoksen asemaa ja oikeusturvan laatua sekä tiivistetään tulevien vuosien tahtotila: Oikeusvaltion ytimessä – Tuomioistuimet tuottavat laadukasta oikeusturvaa joutuisasti ja nykyaikaisin menetelmin.

Strategiassa kiinnitetään huomiota tuomioistuinten henkilöstön osaamiseen. Strategian mukaan osaamisen kehittämisen on oltava jatkuvaa ja vaikuttavaa. Tähän Itä-Suomen hovioikeudessa kiinnitettiin kertomusvuonna erityistä huomiota, ja näin tullaan tekemään jatkosakin.

Hovioikeudessa on mahdollistettu henkilökunnan laaja osallistuminen erilaiseen koulutukseen, kuten toimintakertomuksessa jäljempänä kuvataan. Koulutusten sisällöt pyritään suunnittelemaan käytännönläheisiksi kuitenkin pitäen samalla elävää yhteyttä oikeustieteelliseen tutkimukseen.

Osaamisen kehittämisen pitkän tähtäimen yhtenä keinona on ollut tavoite lisätä tuomareiden koulutusjärjestelmän, ns. asessorin koulutusohjelman, aloituspaikkoja hovioikeudessa. Tässä onkin onnistuttu. Vuosina 2022 ja 2023 hovioikeudessa aloitti asessorin koulutusohjelmassa molempina vuosina kaksi asessoria aikaisempien vuosien yhden sijasta. Syksyllä 2023 käydyissä vuotta 2024 koskeissa tulosneuvotteluissa sovittiin, että vuonna 2024 hovioikeudessa aloittaa kolme uutta asessoria.

Tavoitteena on, että tulevaisuudessa – 2030-luvulla ja sen jälkeen – kaikkien tuomareiksi nimitettävien olisi tullut joko suorittaa asessorin koulutusohjelma tai heidän olisi tullut muulla tavalla hankkia vastaava koulutus tuomarin virkaan.

## **KIITOKSET**

Hovioikeuden henkilöstö teki taakse jääneenä vuonna työtään vastuullisesti hyvää yhteistyötä ja yhteishenkeä osoittaen. Lämmin kiitos hovioikeuden välle ammattitaitoisesta toiminnastanne.

Myös hovioikeuspiirin käräjäoikeuksissa tehtiin edelleen työtä hyvin sitoutuneesti. Tämä näkyi siinäkin, että koronapandemian hellittäessä käräjäoikeuksien asiaruuhkia on saatu hyvin purettua. Kiitos käräjäoikeuksien välle hyvästä työstänne vuonna 2023.

**Antti Savela**  
presidentti

## 2 | HOVIOIKEUDEN FINLEX-RATKAISUT VUONNA 2023



■ Vuonna 2023 Itä-Suomen hovioikeus antoi 1 181 ratkaisua, joista neljästä tehtiin Finlex-ratkaisu hovioikeuksien oikeustapaustietokantaan. Finlex-ratkaisujen sisältö on selostettu lyhyesti tässä artikkelissa.

### **I-SHO:2023:1 Yksityishenkilön velkajärjestely – Selvittäjän palkkio**

Finlex-ratkaisussa I-SHO:2023:1, joka ratkaistiin hovioikeudessa vahvennetussa kokoonpanossa, oli selvittäjän valituksen johdosta hovioikeudessa kysymys siitä, vahvistetaanko selvittäjän lähtökohtainen palkkio velkojen vai velkojen lukumäärän perusteella.

Hovioikeuden ratkaisukokoonpanon enemmistö katsoi, että yksityishenkilön velkajärjestelyasiassa määrätyn selvittäjän palkkiosta ja kulukorvauksesta annetun oikeusministeriön asetuksen 1 §:n mukainen selvittäjän lähtökohtainen palkkio on vahvistettava asetuksen sanamuodon mukaisesti velkojen lukumäärän perusteella. Enemmistö totesi, että asetuksen 1 §:n 2 momentin sanamuoto on selvä ja ettei asetus ole ristiriidassa yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain 70 §:n 1 momentin kanssa, koska selvittäjälle voidaan vahvistaa

tehtävästään kohtuullinen palkkio korottamalla velkojen lukumäärään perustuvaa lähtökohtaista palkkiota asetuksen 2 §:n nojalla, mikäli siinä mainitut korottamisen edellytykset täyttyvät. Palkkion korottamista harkittaessa yhtenä perusteena voi olla velkojen poikkeuksellisen suuri lukumäärä.

Ratkaisukokoonpanon vähemmistö sovelsi asetuksen 1 §:ää niin, että selvittäjälle sen mukaan määrättävä palkkio perustuu velkojen asemesta velkojen määrään. Vähemmistö oli sitä mieltä, että velkojen määrä on velkojen määrää selkeämpi ja kohtuullisempi peruste määrätä asetuksen 1 §:n mukainen peruspalkkio.

Hovioikeuden ratkaisuun on haettu muutosta ja korkein oikeus on 29.8.2023 myöntänyt siihen valitusluvan.

### **I-SHO:2023:2 Ampuma-aserikos, Rangaistuksen mittaaminen**

Tässä ratkaisussa oli kysymys rangaistuksen mittaamisesta asiassa, jossa käräjäoikeus luki vastaaja A:n syyksi ampuma-aserikoksen hänen pidettyään hallussaan ampuma-aselain vastaisesti ilman lupaa toimintakuntoista 7,65 kaliiperin Browning-pistoolia ja kuutta siihen sopivaa patruunaa. Lisäksi käräjäoikeus luki A:n syyksi huumausaineen käyttörikoksen, rattijuopumuksen ja kulkuneuvon kuljettamisen oikeudetta.

Käräjäoikeus tuomitsi A:n hänen syykseen luetuista rikoksista kolmen kuukauden vankeusrangaistukseen. Käräjäoikeus sovelsi rangaistusta määrätessään rangaistuksen koventamisperustetta ja otti rangaistusta alentavana huomioon kolme A:lle aikaisemmin tuomittua ehdotonta vankeusrangaistusta.

Syyttäjä vaati valituksessaan A:lle tuomitun vankeusrangaistuksen korottamista yhdeksäksi kuukaudeksi vankeutta. Syyttäjä vetosi vaatimuksensa perusteluna Rovaniemen hovioikeuspiirin tuomioistuinten lauluhankkeen vuodelta 2019 olevaan suositukseen, jonka mukaan ampuma-aserikoksesta tulee tuomita vankeutta yli kuusi kuukautta, kun kyseessä on pistoolin, revolverin tai muun taskuaseen hallussapito ja kun ase on hallussapitäjällä ei todennäköisesti olisi edellytyksiä aseluvan saamiseen.

Hovioikeus ei muuttanut käräjäoikeuden tuomion lopputulosta.

Hovioikeus totesi, että valituksessa mainitussa laatuhankkeessa määritelty rangaistussuositus poikkesi selvästi yleisestä rangaistuskäytännöstä, joka oli korkeimman oikeuden viimeaikaisen oikeuskäytännön perusteella ollut yhä laatuhankkeen suosituksen julkaisemisen jälkeenkin kolme kuukautta vankeutta luvattoman taskuaseen hallussapidosta. Siksi laatuhankkeen suositukselle ei ollut syytä antaa sanottavaa merkitystä rangaistusta A:lle mitattaessa.

Hovioikeus katsoi, että oikeudenmukainen rangaistus A:n syyksi luetusta ampuma-aserikoksesta olisi erikseen tuomittuna ja ilman koventamisperusteen soveltamista sekä aikaisempien ehdottomien vankeusrangaistusten huomioon ottamista kolme kuukautta vankeutta. Hovioikeus yhteenvetona totesi, että aikaisempien tuomioiden alentava vaikutus sekä sovelletun koventamisperusteen vaikutus huomioon ottaen rangaistus oli mitattu käräjäoikeudessa oikein.

### **I-SHO:2023:3 Häätävarjelu – Häätävarjeluun liioittelu, Pahoinpity – Törkeä pahoinpity, Tappelu, Vahingonkorvaus – Korvauksen sovittelu – Vahingonkärsijän myötävaikutus**

Ratkaisussa I-SHO:2023:3 oli kysymys A:n ja B:n välisestä videolle kuvatusta tappelusta, josta oli ollut heidän seurueissaan puhetta heidän kummankin tietien jo ennen tappelua. Molempia oli myös heidän seurueistaan käsin kannustettu siihen.

Hovioikeus oikeuskirjallisuuteen (Frände ym: Yleinen rikosoikeus 2020, s. 258) ja hovioikeuskäytäntöön (esim. Itä-Suomen hovioikeus 10.2.2021 nro 21/104887 ja 3.3.2022 nro 22/109116) viitaten katsoi, että kysymys oli kummankin provosoimasta ja A:n lopulta aloittamasta väkivaltatilanteesta eikä sellaisesta ennakoimattomasti ja häätävarjelu-oikeuteen vedonneen A:n kannalta yllättävästi syntyneestä häätävarjelutilanteesta, jota rikoslain 4 luvun 4 §:n häätävarjelusäännöksessä tarkoitetaan. Kysymys ei ollut kummankaan asianosaisen osalta häätävarjelutilanteesta tai häätävarjeluun liioittelusta.

Hovioikeus lisäksi katsoi, että arvioitavana olleen kaltaista tappelua osallistumisesta oli perusteltua pitää sellaisena vahingonkorvausoikeudellisesti merkityksellisenä provokaationa, jonka johdosta vahingonkorvauksia voitiin

sovitella vahingonkorvauslain 6 luvun 1 §:n nojalla uhrin oman myötävaikutuksen perusteella (vrt. KKO 2003:67).

### **I-SHO:2023:4 Kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta, Ajokielto, Rikosoikeudellinen laillisuusperiaate**

Ratkaisussa I-SHO:2023:4 oli kysymys asiasta, jossa poliisi oli asettanut A:n toistaiseksi voimassaolleeeseen ajokieltoon terveydellisistä syistä. A oli luovuttanut ajokorttinsa poliisille. Ajokiellosta huolimatta Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) oli myöntänyt A:lle uuden alemmaa luokkaa vastaavan ajokortin. Virasto oli ajokortin luovutuskirjeessä kehottanut kortin saajaa luovuttamaan saamansa ajokortti poliisille, mikäli tämä oli ajokiellossa.

Saamansa ajokortin poliisille luovuttamisen asemesta A oli hankkinut ajokieltopäätöksessä edellytetyllä tavalla alennetun ajoluokan mukaista ajo-oikeutta puoltavan lääkärintausunnon. Poliisi oli tämän lausunnon nojalla rekisteröinyt A:n ajo-oikeuden palautetuksi vasta sen jälkeen, kun A:ta oli epäilty kulkuneuvon kuljettamisesta oikeudetta.

Käräjäoikeus hylkäsi syytteen kulkuneuvon kuljettamisesta oikeudetta. Hovioikeuden ratkaisukokoonpanon enemmistö, joka ei muuttanut käräjäoikeuden ratkaisun lopputulosta, viittasi rikosoikeudellista laillisuusperiaatetta koskevaan rikoslain 3 luvun 1 §:n 1 momenttiin sekä ajokorttilain 6, 15 a ja 75 §:iin. Enemmistö katsoi, että rikoslain 23 luvun 10 §:n tunnusmerkistöön sisältyvästä ajo-oikeudettomuudesta ei ollut nyt käsillä olevan kaltaisten tilanteiden varalta säädetty ajokorttilain 6 §:ssä ja 15 a §:ssä rikosvastuun täyttymisen kannalta riittävän selvästi ja yksiselitteisesti samalla tavalla kuin korkein oikeus oli ennakkoratkaisussaan KKO 2023:11 katsonut ajokorttilain 6 §:n osalta.

Vähemmistöön jäänyt hovioikeuden jäsen katsoi, että ajokorttilain säännöksistä ilmenee laillisuusperiaatteen kannalta riittävän selvällä tavalla, että toimivalta terveydellisellä perusteella ajokieltoon määrätyn henkilön ajo-oikeuden palauttamisesta kuuluu poliisille ja ettei sääntely ole tältä osin sillä tavoin epäselvää tai erityisen vaikeaselkoista, että syyte olisi hylättävä laillisuusperiaatteesta johtuen tai että asiassa olisi edellytykset kieltoerhdysäännöksen soveltamiselle.

### **Eero Antikainen**

hovioikeudenneuvos, osastonjohtaja

### 3 | HILDA – PAPERISESTA HALLINNOLLISTEN ASIOIDEN KÄSITTELYSTÄ SÄHKÖISEEN MAAILMAAN

■ Hallinnollisten asioiden käsittely muuttui sähköiseksi, kun asianhallintajärjestelmä HILDA otettiin käyttöön kaikissa hovioikeuksissa 28.2.2023. Kyseessä on valmisohjelmistoratkaisu, johon on räätälöity hovioikeuksien käyttöönottohankkeen aikana tehdyt virastokohtaiset määrittelyt. Asianhallintaan on integroitu myös tiedonohjausjärjestelmä.

Hovioikeuksilla oli käytössä erilaisia asianhallintaratkaisuja myös ennen HILDAA. Hallinnolliset asiat kirjattiin aiemmin Lotus Notes -pohjaiseen Haldi-asianhallintajärjestelmään, mutta HILDAn myötä asioiden rekisteröinti laajeni koskemaan koko asian elinkaarta eri vaiheineen asian vireilletulosta arkistointiin saakka.

HILDAn käyttöönottoa edelsi noin vuoden valmistelutyö, jota tehtiin oikeusministeriön ja Tuomioistuinviraston asiantuntijoiden johdolla hovioikeuksien yhteisessä työryhmässä. Hovioikeuksien yhteisen työryhmän lisäksi käyttöönottoa valmisteltiin hovioikeuden omassa käyttöönottoimissa, johon kuului asianhallinnan ammattilaisia hallinnon lisäksi kirjaamosta ja lainkäyttöosastolta.

HILDAA käytetään pääosin hallinnollisten asioiden kirjaamisessa ja käsittelyssä. Kirjaamisella eli rekisteröinnillä tarkoitetaan hallintoasian rekisteröimistä asianhallintajärjestelmään toimenpiteineen ja asiakirjoineen. Hallinnollisia asioita ovat muun muassa yleishallinnon, henkilöstöhallinnon, taloushallinnon, viestinnän, tiedonhallinnan sekä turvallisuuden tehtäviin liittyvät asiat. Suurin järjestelmään rekisteröitävä asiaryhmä on kuitenkin tietopyynnöt, joita tulee erityisesti kirjaamoon, mutta myös hallintoon, informaatiolle ja muille hovioikeuden asiantuntijoille.

HILDA on muuttanut hallinnollisten asioiden ratkaisemisen sähköiseksi ja mahdollistaa sähköisen arkistoinnin. Prosessit ja työnkulut on digitalisoitu, jolloin paikkariippumaton työskentely on mahdollista. Tietosuoja ja tietoturvan hallinta on parempaa verrattuna perinteiseen työskentelytapaan. Tiedon saavutettavuus paranee ja tieto löytyy nopeammin. Asiakirjat allekirjoitetaan ja säilytetään sähköisesti.

Viranomaisen on tiedonhallintalain mukaisesti rekisteröitävä viipymättä sille saapunut tai sen laatima ja käyttötarkoitukseen valmistunut asiakirja asiarekisteriin. Pääsääntöisesti viranomaisen asiarekisteriin tekemät merkinnät ovat julkisia.

Hallintoasian käsittelyn vaiheet asianhallinnassa ovat vireilletulo, valmistelu, päätöksenteko, tiedoksianto, toimeenpano sekä muutoksenhaku. Kun asia tulee hovioikeudessa vireille, se avataan ja rekisteröidään HILDAssa. Seuraavaksi asia vastuutetaan yhdelle tai useammalle valmistelijalle ja asialle lisätään muut käsittelijät. Myös asian ratkaisija merkitään tässä vaiheessa työjärjestyksen mukaisesti. Asialle kootaan tarvittava aineisto, esimerkiksi päätösluonnos, lausunnot tai asiaan liittyvälle taholle lähetetyt lisätietopyynnöt.

Kun päätösesitys on valmis, valmistelija lähettää tästä HILDAssa tiedon asian ratkaisijalle, joka allekirjoittaa päätöksen sähköisesti tai antaa lisäohjeita valmistelijalle asian täydentämiseksi. Kun päätös on valmis ja allekirjoitettu sähköisesti, se lähetetään tiedoksi asianomaisille ja ryhdytään tarvittaviin toimiin asian toteuttamiseksi. Kun asian kaikki vaiheet ovat valmiina, asia suljetaan ja arkistoidaan.

Itä-Suomen hovioikeudessa on kirjaamisen osalta käytössä niin sanottu hybridimalli, jossa sekä hallinnon että kirjaamon henkilökunta rekisteröi asioita. Tämän on todettu toimivan hyvin jo ennen HILDAA. Toimintatavan etuna on rekisteröintityön tasaisempi jakautuminen useammalle työntekijälle ja toiminnan pienempi haavoittuvuus esimerkiksi loma-aikoina.

HILDAn hakutoiminnot ovat osoittautuneet hyviksi. Tämä helpottaa merkittävästi asian hakemista suuresta asiämäärästä. Nykyisellä rekisteröintitahdilla HILDAn arvioidaan kertyvän vuodessa noin 6 000 asiaa, joista suurin osa on kirjaamossa rekisteröitäviä tietopyyntöjä.

Muutos hallinnon toiminnassa on ollut HILDAn myötä todella merkittävä. Hovioikeus lähti heti valmisteluvaiheen alussa toteuttamaan muutosta siitä ajatuksesta, että kaikki hallinnollinen toiminta sähköistetään eikä perinteisiä paperiprosesseja enää ylläpidetä. Tavoite tuntui varsin kunnianhimoiselta ennen järjestelmän käyttöönottoa, mutta se on toteutunut todella hyvin. Suuri kiitos muutoksen onnistumisesta kuuluukin käyttöönottoihin lisäksi koko henkilökunnalle, joka otti uuden toimintatavan vastaan ennakkoluulottomasti ja on antanut hyvää palautetta ja vinkkejä hallinnollisen toiminnan kehittämiseksi.

Hallinnossa on pidetty aina tarkasti huolta tietosuojasta, mutta paperikasojen aikana siitä huolehtiminen oli työlästä. Lisäksi oli huolehdittava siitä, että asiakirjat tulevat arkistonmuodostussuunnitelman mukaisesti hävitetyksi ajallaan. HILDAssa on hyvä, sisäänrakennettu tiedonohjausjärjestelmä, joka esittää jo aiheen nimikkeen perusteella julkisuusolettamaa, mutta sen voi helposti muuttaa tarvittaessa. Tämä vaatii valmistelijoilta hyvää julkisuuslain säännösten hallintaa.

Ongelmana oli aiemmin myös se, ettei sijaisen ollut helppo löytää tarvittavia asiakirjoja. Joskus oli vaikea tietää, kenen pöydällä tietty asia oli valmistelussa, jos asian käsittelijöitä oli useita. Asian käsittelyn päätyttyä piti tietää, löytyikö asia arkistoituna jonkun henkilön työhuoneen mapista vai onko se viety lähiarkistoon. Ylipäättään asioiden etsimiseen kului paljon työaikaa. Nykyisin nämä sujuvat huomattavasti nopeammin ja asian käsittelyn vaiheet on helppo todeta järjestelmästä yhdellä silmäyksellä.

Hallinnon tiimityö oli erittäin toimivaa jo ennen HILDAA, mutta nykyään keskinäinen kommunikointi on entistäkin helpompaa järjestelmän avulla. Asian yhteydessä on erilaisia välilyönti- ja tiedottamismahdollisuuksia. Hyväksi havaittu ominaisuus on HILDasta löytyvä aikataulutushallinnollisuus, joka helpottaa määräpäiviin sidottujen asioiden hallinnointia.



*Kuvassa vasemmalta kansliapäällikkö Tuula Toivanen ja hallintosihteeri Minna Leskinen.*

Hyvän hallinnon periaatteita, kuten esimerkiksi asioiden joutuisaa käsittelyä, on helpompi edistää uuden järjestelmän ansiosta. Etätö on helposti järjestettävissä kaikissa hallinnon tehtävissä järjestelmän ansiosta, myös kirjaamossa, kunhan paperiarkistot saadaan digitoitua ja asiakaspalvelusta huolehditaan. Arviomme mukaan perinteinen hallinnollinen työ vähenee lähivuosina ja työ muuttuu aiempaa asiantuntijapainotteisemmaksi. Kirjaajien, käsittelijöiden, valmistelijoiden, esittelijöiden ja ratkaisijoiden vahva asiaosaaminen korostuu. Hallinnollisen toiminnan sujuvuus muuttuvissa olosuhteissa turvataan riittäväillä henkilöstöresursseilla ja henkilökunnan kouluttamisella erityisosaamista vaativiin tehtäviin.

Emme vaihtaisi enää mistään hinnasta hallinnon toimintatapaa HILDAA edeltävään aikaan.

**Tuula Toivanen**  
kansliapäällikkö

**Minna Leskinen**  
hallintosihteeri

## 4 | MUISTOJA HOVIOIKEUDEN KIRJAAMON TOIMINNASTA VUOSIEN VARRELTA

### ASIOIDEN KIRJAAMISESTA

Hovioikeuteen saapuneet lainkäyttöasiat kirjattiin vuoden 1975 loppuun saakka valmiiksi sidottuihin kirjoihin käsin. Vuodesta 1976 lähtien lainkäyttöasiat kirjattiin lomakkeelle. Tämä lomakediaari oli käytössä vuonna 1980, kun itse aloitin virkaurani Itä-Suomen hovioikeudessa. Jokaisesta asiasta täytettiin kirjoituskoneella oma lomake kahtena kappaleena, joista toinen muodosti diaarin ja toinen sidottiin asiakirjavihkon kansilehdeksi. Diaarin tietosisältö perustietojen osalta oli sama kuin tänäkin päivänä.

Asian kokoluokitusta ei tuolloin merkitty diaariin. Muutoksenhakijoista ja syytetyistä täytettiin diaarijärjestelmään kuuluvat hakukortit. Kuhunkin hakukorttiin merkittiin diaarinumero, asianosaisen nimi sekä alemman asiaa käsitelleen viranomaisen tiedot. Hakukortteja säilytettiin kortteja varten kehitetyssä telineessä aakkosjärjestyksessä. Myöhemmin korteista muodostettiin tietokoneajossa nimihakemistot.

Asian käsittelyn edetessä kirjaamossa merkittiin diaariin asioiden jako-, ratkaisu- ja julkipanotiedot käsin.

### ASIOIDEN JAKAMISESTA

Asioiden kirjaamisen jälkeen asiakirjat sidottiin ja sivut numeroitiin. Tämän jälkeen asiakirjat jäivät odottamaan jakovuoroaan ellei niitä kiireellisinä jaettu välittömästi.

Jakotoimikunta, myöhemmin yleisviskaali, jakoi asiat esittelijöille esittelijän pyynnöstä ottaen huomioon esittelijän kokeneisuuden ja muun työtilanteen sekä arvioimansa asian vaikeusasteen ja pistemäärän. Pistemäärä oli asian käsittelyyn tarvittavan työmäärän perusteella asialle annettu arvoluku.

### ASIOIDEN JULKIPANOSTA

Taltiot ja asiakirjat toimitettiin kirjaamoon julkipanoa varten. Annetuista ratkaisuisista tehty kanslistin allekirjoittama julkipanolista laitettiin nähtäville hovioikeuden ala-aulassa olevalle ilmoitustaululle.

Asianosaisille toimitettavista kappaleista tehtiin merkintä Annetut toimituskirjat -kirjaan. Maksullisista kappaleista perittiin maksu leimaverona leimaamalla kuhunkin kappaleeseen leimaverokoneella maksun suuruinen leima. Maksulliset kappaleet lähetettiin postiennakolla ja maksuttomat kappaleet kirjattuina kirjeinä.

Kirjaamosta lähetettiin rikosasioissa täytäntöönpanoa varten päätösilmoitukset oikeusministeriön tietojärjestelmäyksikköön Hämeenlinnaan postitse. 1980-luvun loppupuolelta lähtien päätösilmoitukset voitiin lähettää sähköisesti. Hovioikeudessa oli tuolloin atk-huoneessa tietokone, jolla se voitiin tehdä. Menimmekin aina julkipanopäivänä kirjaamosta sen äärelle vapauttamaan päätösilmoituksia.

### TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Hovioikeuden toimintaa haluttiin tehostaa poistamalla päällekkäistä työtä. Toiminta kartoitettiin vuonna 1984 tietojenkäsittelyn kokonaistutkimuksella. Tästä jatkumona hovioikeudessa ryhdyttiin kehittämään hovioikeudenneuvos Kari Kujasen johdolla atk-pohjaista diaariohjelmaa yhdessä silloisen Valtion tietokonekeskuksen kanssa. Olin tässä työssä mukana kirjaamon edustajana. Vietimme kiihkeimmissä suunnitteluvaiheissa suunnittelijan kanssa puhelimesta tuntikausia, sähköpostia kun silloin ei vielä ollut. Diaariohjelma otettiin käyttöön vuoden 1989 alusta. Innoissamme halusimme hyötyä ohjelmasta mahdollisimman pian. Kirjaamon väki urakoikin yhden viikonlopun aikana vireillä olevien asioiden tiedot manuaalidiaareista tähän uuteen ohjelmaan!

Diaariohjelma korvattiin vuonna 1999 vielä nykyäänkin käytössä olevalla Lotus Notes -pohjaisella asianhallintajärjestelmällä. Tuolloin otettiin käyttöön myös nykyinen asioiden kokoluokitus.



Kuvassa vasemmalta kirjaaja Pirjo Väisänen, lainkäyttösihteeri Tanja Simonen ja apulaiskirjaaja Pirjo Kröger.

### **KOUVOLAN HOVIOIKEUDEN LAKKAUTTAMINEN JA YHDISTÄMINEN ITÄ-SUOMEN HOVIOIKEUTEEN**

Kouvolan hovioikeuden lakkauttaminen ja yhdistäminen Itä-Suomen hovioikeuteen 1.4.2014 alkaen aiheutti paljon järjestelyjä myös kirjaamon osalta. Fyysisesti suuri ponnistus oli Kouvolan hovioikeuden arkiston siirtäminen Kouvolaan Kuopioon. Aineistoa oli vuodesta 1978 lukien, mutta saimme siirron hoidettua omin voimin presidentin, hovioikeudenneuvosten ja esittelijöiden avustuksella.

### **KEHITYS JATKUU**

Kehitys on kulkenut kohti sähköistä oikeudenkäyntiä. 2010-luvun puolivälistä lukien hovioikeuden sähköistä toimintaa kehitettiin kiihtyvällä tahdilla. Myös korona-aika osoitti tämän oikeaksi ratkaisuksi.

Vuodesta 2021 alkaen hovioikeuden käytössä on ollut vähäisiä toiminnallisuuksia uudesta asianhallintajärjestelmästä AIPASTA. Suunnitelmien mukaan hovioikeus ottaa AIPAN käyttöönsä vuonna 2024 – pilottivirastona ensimmäisten joukossa.

**Pirjo Väisänen**  
kirjaaja

# 5 | TIETOA HOVIOIKEUDESTA

## 5.1 YLEISTÄ HOVIOIKEUDESTA

Itä-Suomen hovioikeus, entiseltä nimeltään Viipurin hovioikeus, on perustettu vuonna 1839. Toimittuaan 100 vuotta Viipurissa hovioikeus siirtyi talvisodan johdosta Heinolan kautta Kuopioon vuonna 1940. Hovioikeuden nimi muutettiin 2.3.1945 annetulla asetuksella Itä-Suomen hovioikeudeksi.

Kouvolan hovioikeus aloitti toimintansa vuonna 1978 ja sen tuomiopiiri muodostettiin pääosin Itä-Suomen hovioikeuden eteläisestä osasta. Kouvolan hovioikeus lakkautettiin ja yhdistettiin Itä-Suomen hovioikeuteen 1.4.2014 lukien. Näin hovioikeuksien lukumäärä väheni kuudesta viiteen.

Itä-Suomen hovioikeuden sijaintipaikka on Kuopio. Hovioikeudella on kuitenkin pysyvä istuntopaikka Kouvola, jossa on noin 10 työntekijää. Kouvolan istuntopaikassa käsitellään pääasiassa Kymenlaakson kärjäoikeudesta ja Päijät-Hämeen kärjäoikeudesta saapuvia asioita, joissa on pyydetty toimitettavaksi pääkäsittely. Työmäärän tasaamiseksi sanottuun työnjakoon tehdään ajoittain tarpeellisia muutoksia. Istuntopaikka sijaitsee Kouvolan Oikeus- ja poliisitalossa.



## 5.2 ITÄ-SUOMEN HOVIOIKEUSPIIRIN KÄRÄJÄOIKEUDET JA NIIHIN KUULUVAT KUNNAT

### Etelä-Karjalan kärjäoikeus

Imatra, Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale ja Taipalsaari (asukasluku 31.12.2022 yhteensä 125 353).

Kärjäoikeuden henkilökunnan lukumäärä oli yhteensä 39, joista tuomareita 11.

### Etelä-Savon kärjäoikeus

Enonkoski, Hirvensalmi, Juva, Kangasniemi, Mikkeli, Mäntyharju, Pertunmaa, Pieksämäki, Puumala, Rantasalmi, Savonlinna ja Sulkava (asukasluku 31.12.2022 yhteensä 130 451).

Kärjäoikeuden henkilökunnan lukumäärä oli yhteensä 46, joista tuomareita 13.

### Kymenlaakson kärjäoikeus

Hamina, Kotka, Kouvola, Miehikkälä ja Virolahti (asukasluku 31.12.2022 yhteensä 154 371).

Kärjäoikeuden henkilökunnan lukumäärä oli yhteensä 85, joista tuomareita 15.

### Pohjois-Karjalan kärjäoikeus

Heinävesi, Ilomantsi, Joensuu, Juuka, Kitee, Kontiolahti, Lieksa, Liperi, Nurmes, Outokumpu, Polvijärvi, Rääkkylä ja Tohmajärvi (asukasluku 31.12.2022 yhteensä 162 540).

Kärjäoikeuden henkilökunnan lukumäärä oli 42, joista tuomareita 10.

### Pohjois-Savon kärjäoikeus

Iisalmi, Joroinen, Kaavi, Keitele, Kiuruvesi, Kuopio, Lapinlahti, Leppävirta, Pielavesi, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Sonkajärvi, Suonenjoki, Tervo, Tuusniemi, Varkaus, Vesanto ja Vieremä (asukasluku 31.12.2022 yhteensä 247 689).

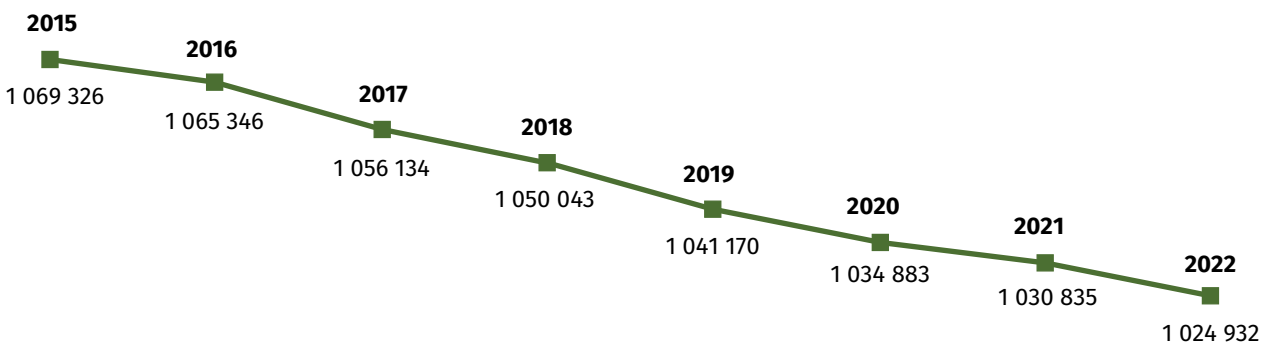
Kärjäoikeuden henkilökunnan lukumäärä oli 78, joista tuomareita 20.

### Päijät-Hämeen kärjäoikeus

Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, Iitti, Kärkölä, Lahti, Orimattila, Padasjoki ja Sysmä (asukasluku 31.12.2022 yhteensä 204 528).

Kärjäoikeuden henkilökunnan lukumäärä oli 64,5, joista tuomareita 17.

## HOVIOIKEUSPIIRIN ASUKASLUKU VUODEN VIIMEISENÄ PÄIVÄNÄ VUOSINA 2015-2022



## 6 | HENKILÖKUNTA



### 6.1 YLEISTÄ HENKILÖKUNNASTA

Hovioikeuden toimintaa johtaa hovioikeuden presidentti. Presidenttinä toimii Antti Savela. Lainkäyttöasioiden ratkaisemista varten Itä-Suomen hovioikeudessa on yksi osasto.

Osaston johtajina toimivat hovioikeudenneuvos Eero Antikainen osaston johtajana ja hovioikeudenneuvos Minna Koskinen apulaisosastonjohtajana. Osastoon kuuluu lisäksi hovioikeudenneuvoksia ja hovioikeuden esittelijöitä sekä notaareja, erityissihteerejä ja lainkäyttösihteerejä.

Itä-Suomen hovioikeudessa on myös neljä kolmen vuoden määräajaksi täytettävää asessorin virkaa. Asessorin virka on tuomarin virka, johon liittyy työssä oppimista ja koulutusta. Koulutuksen tavoitteena on syventää asessorin laintuntemusta ja oikeudellista osaamista sekä antaa hänelle hyvät valmiudet itsenäiseen oikeudelliseen ratkaisutoimintaan myös laajoissa ja vaikeissa asioissa.

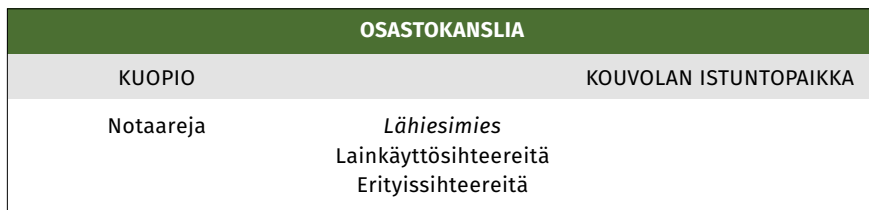
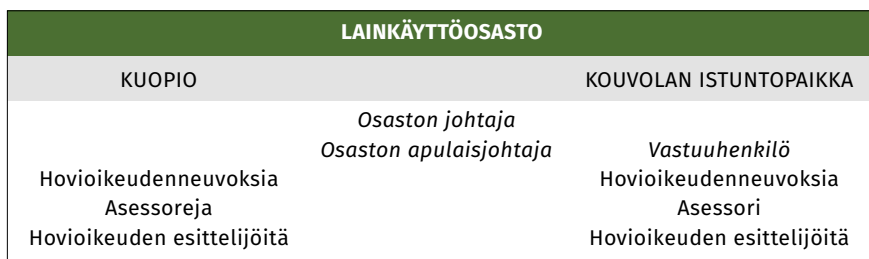
Kouvolan istuntopaikan vastuuhenkilönä toimii hovioikeudenneuvos Aki Rasilainen. Hänen tehtävänä on yhdessä osaston johtajan ja istuntopaikan henkilöstön kanssa järjestää istuntopaikan toiminta toimintasuunnitelmassa määritellyllä tavalla.

Lisäksi hovioikeuden henkilökuntaan kuuluvat kansliapäällikkö, hallintosihteeri, talous- ja henkilöstösihteeri, kirjaja, apulaiskirjaja, erityissihteereitä, lainkäyttösihteereitä, informaattikko sekä virastomestari. Hovioikeudessa suoritettiin siviilipalvelusta kaksi henkilöä. Hovioikeuden henkilötyövuosien määrä oli kertomusvuonna 63. Vuonna 2015 hovioikeuden henkilöstömäärä oli 76,9 henkilötyövuotta. Ennen Kouvolan hovioikeuden lakkauttamista ja yhdistämistä Itä-Suomen hovioikeuteen 1.4.2014 Itä-Suomen ja Kouvolan hovioikeuksien henkilöstömäärä oli yhteensä 96 henkilötyövuotta.

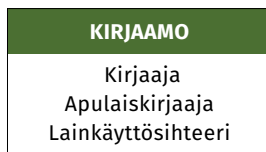
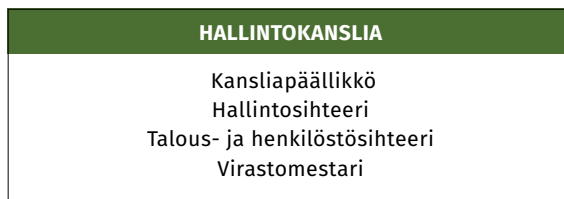
## 6.2 HOVIOIKEUDEN ORGANISAATIO



### LAINKÄYTTÖ



### HALLINTO



## 7 | TOIMINNAN TULOKSELLISUUS

### 7.1 TULOKSELLISUUS VUOSINA 2019–2023

#### Itä-Suomen hovioikeuden taloudellisuus\* ja tuottavuus

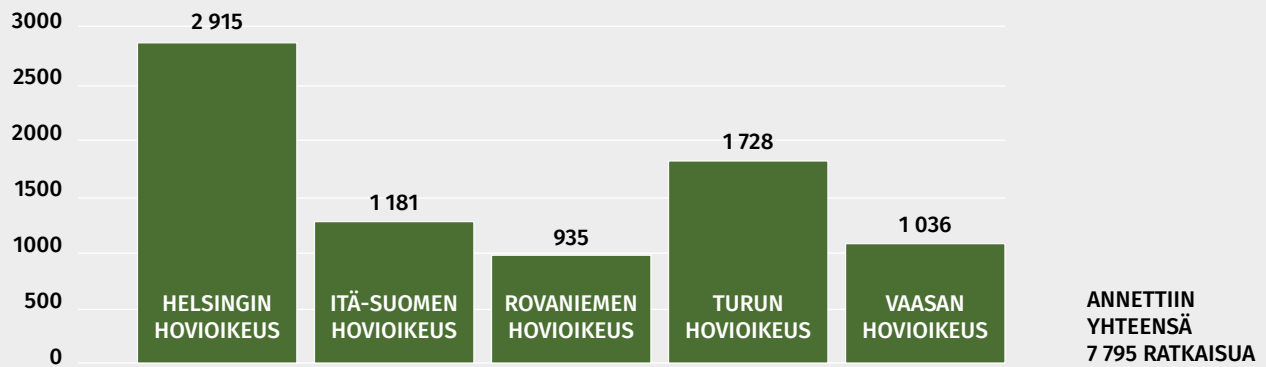
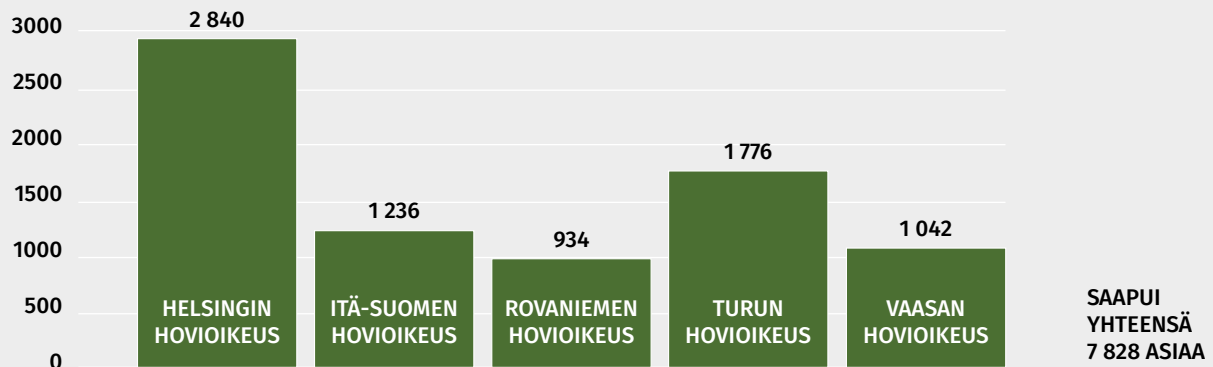
	2019	2020	2021	2022	2023
Saapuneet asiat	1 259	1 187	1 334	1 204	1 236
<b>Annetut ratkaisut</b>	<b>1 291</b>	<b>1 170</b>	<b>1 260</b>	<b>1 293</b>	<b>1 181</b>
Siirtyneet asiat	333	350	425	336	391
Henkilöstömäärä (htv)	65,6	63,2	62,6	64,1	63
<b>Jatkokäsittelylupaa ei myönnetty</b>	<b>472</b>	<b>441</b>	<b>468</b>	<b>513</b>	<b>451</b>
Osuus ratkaistuista	37 %	38 %	37 %	40 %	38 %
<b>Taloudellisuus (€/työmäärä)</b>	<b>2 049 €</b>	<b>2 175 €</b>	<b>1 734 €</b>	<b>1 758 €</b>	<b>2 115</b>
<b>Tuottavuus (työmäärä/htv)</b>	<b>42</b>	<b>40</b>	<b>46</b>	<b>47</b>	<b>41</b>

#### Hovioikeuksien taloudellisuus\* ja tuottavuus

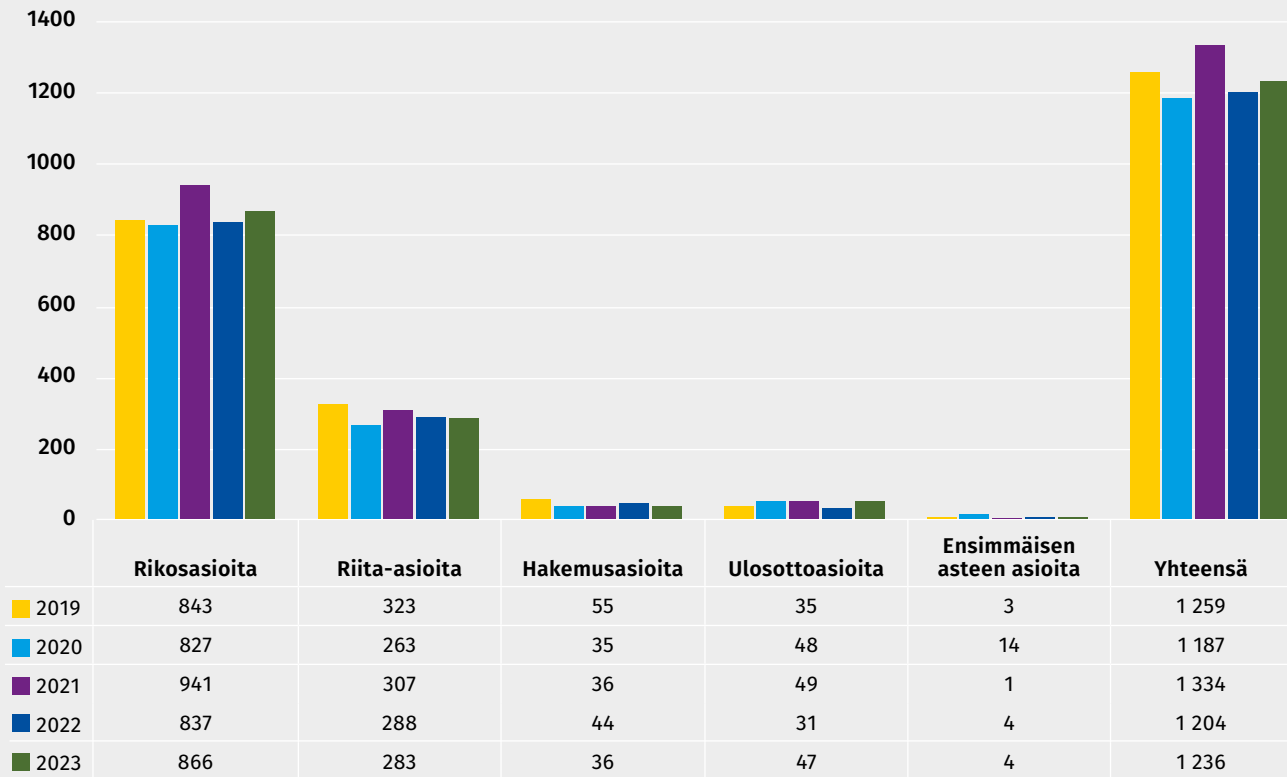
		2019	2020	2021	2022	2023
<b>Helsingin hovioikeus</b>	Taloudellisuus (€/työmäärä)	2 167	2 258	1 983	2 101	1 983
	Tuottavuus (työmäärä/htv)	41	40	38	36	41
<b>Itä-Suomen hovioikeus</b>	Taloudellisuus (€/työmäärä)	2 049	2 175	1 734	1 758	2 115
	Tuottavuus (työmäärä/htv)	42	40	46	47	41
<b>Rovaniemen hovioikeus</b>	Taloudellisuus (€/työmäärä)	1 970	2 274	1 879	1 964	1 915
	Tuottavuus (työmäärä/htv)	44	38	42	42	46
<b>Turun hovioikeus</b>	Taloudellisuus (€/työmäärä)	1 874	1 933	1 762	1 869	2 215
	Tuottavuus (työmäärä/htv)	44	42	43	42	38
<b>Vaasan hovioikeus</b>	Taloudellisuus (€/työmäärä)	1 783	1 812	1 712	1 861	2 015
	Tuottavuus (työmäärä/htv)	47	46	45	43	43

\* Vuosien 2019–2020 ja 2021–2023 taloudellisuusluvut eivät ole vertailukelpoisia, sillä vuodesta 2021 lukien mukana ei ole toimitilavuokria.

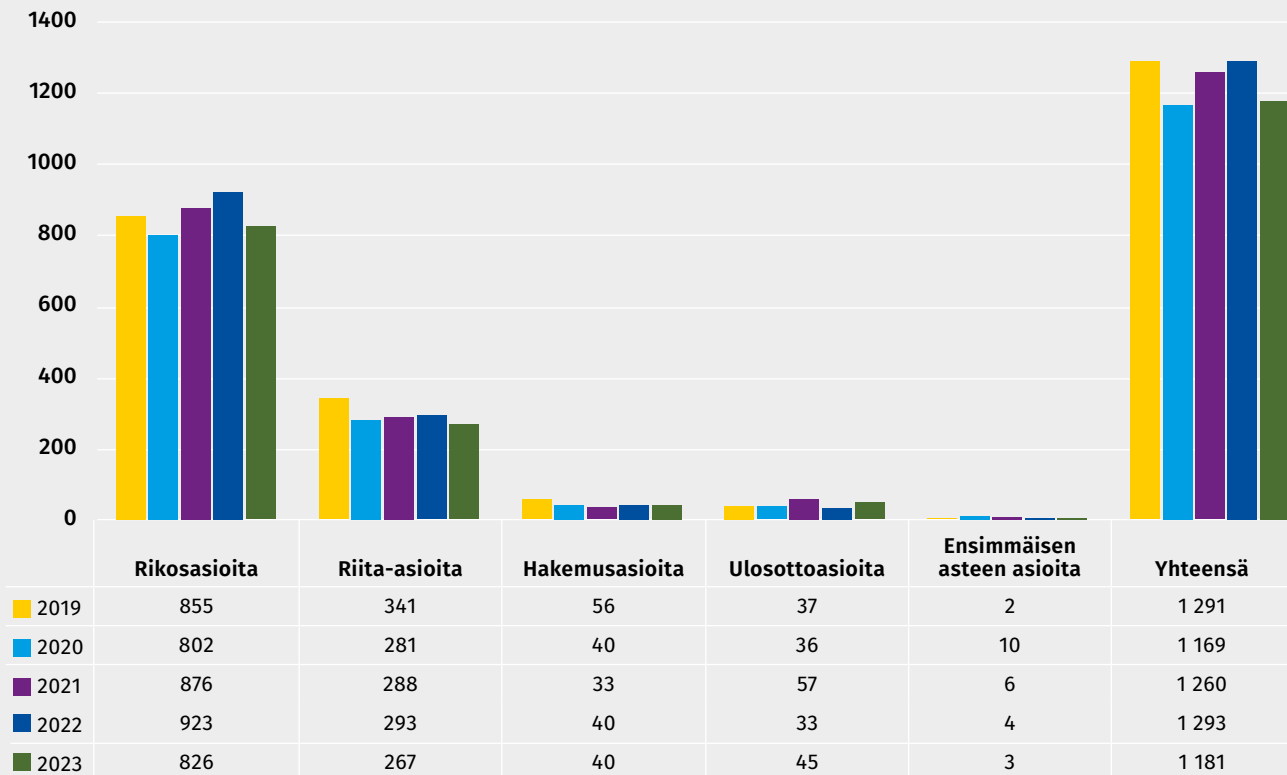
## 7.2 HOVIOIKEUKSIIN SAAPUNEET JA HOVIOIKEUKSIEN RATKAISET ASIAT VUONNA 2023



## 7.3 ITÄ-SUOMEN HOVIOIKEUTEEN SAAPUNEET ASIAT VUOSINA 2019-2023



## 7.4 ITÄ-SUOMEN HOVIOIKEUDEN ANTAMAT RATKAISUT VUOSINA 2019–2023



## 7.5 KÄSITTELYAJAT

### Keskimääräiset käsittelyajat asiatyypeittäin vuonna 2023

	<= 3 kk	3<= 6 kk	6<= 9 kk	9<=12 kk	12<=18 kk	yli 18 kk	Lkm.	Aika kk
<b>Riita-asiat</b>	162	51	28	18	8		<b>267</b>	3,6
<b>Rikosasiat</b>	431	176	135	59	22	3	<b>826</b>	4,1
<b>Ensimmäisen asteen asiat</b>	1	1	1				<b>3</b>	4,3
<b>Ulosottoasiat</b>	38	7					<b>45</b>	1,4
<b>Hakemusasiat</b>	34		5	1			<b>40</b>	1,8
<b>Yht.</b>	<b>666</b>	<b>235</b>	<b>169</b>	<b>78</b>	<b>30</b>	<b>3</b>	<b>1 181</b>	<b>3,8</b>
	<b>56,4 %</b>	<b>19,9 %</b>	<b>14,3 %</b>	<b>6,6 %</b>	<b>2,5 %</b>	<b>0,3 %</b>		

Keskimääräinen käsittelyaika vuonna 2023 ratkaistuissa asioissa oli kolme kuukautta 24 päivää ja keskimääräinen käsittelyaika asioissa, joissa järjestettiin pääkäsittely, oli kahdeksan kuukautta kolme päivää.

Kertomusvuoden tavoitteena oli, että hovioikeus antaa ratkaisun 1 300 asiassa. Asioita saapui 1 236 kappaletta ja hovioikeus antoi ratkaisun 1 181 asiassa. Vuoden päättyessä yli vuoden vireillä olevia asioita oli 10 ja ratkaisu oli antamatta 381:ssä vuonna 2023 saapuneessa asiassa.

## Keskimääräiset käsittelyajat vuosina 2019–2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Keskimääräinen käsittelyaika kk / kaikki asiat	3,7	3,7	4,0	4,1	3,8
Keskimääräinen käsittelyaika kk / pääkäsittelyasiat	7,3	8,2	8,5	8,3	8,1
Keskimääräinen käsittelyaika kk / esittelyasiat	2,7	2,2	2,7	2,7	2,4

## Hovioikeuksien keskimääräiset käsittelyajat vuosina 2019–2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Helsingin hovioikeus	6,9	7,7	8,9	8,8	9,3
Itä-Suomen hovioikeus	3,7	3,7	4,0	4,1	3,8
Rovaniemen hovioikeus	4,4	4,4	4,9	5,2	6,0
Turun hovioikeus	6,3	7,2	6,5	6,7	6,5
Vaasan hovioikeus	5,8	6,0	4,8	4,7	5,1
Keskimäärin /kk	5,8	6,3	6,4	6,5	6,9

## 7.6 JATKOKÄSITTELYLUPA

### Evätyt ja myönnetyt jatkokäsittelyluvut

Jatkokäsittelylupa	evätty		myönnetty		myönnetty osittain		yhteensä
	lkm.	%	lkm.	%	lkm.	%	
Helsingin hovioikeus	1 093	54 %	858	42 %	82	4 %	2 033
Itä-Suomen hovioikeus	451	54 %	342	41 %	37	4 %	830
Rovaniemen hovioikeus	392	54 %	299	41 %	35	5 %	726
Turun hovioikeus	583	48 %	579	48 %	52	4 %	1 214
Vaasan hovioikeus	391	51 %	360	47 %	20	3 %	771
<b>Yhteensä</b>	<b>2 910</b>	<b>52 %</b>	<b>2 438</b>	<b>44 %</b>	<b>226</b>	<b>4 %</b>	<b>5 574</b>

### Jatkokäsittelyluvan piiriin kuuluvien asioiden osuus kaikista ratkaistuista asioista

	JKL:n piiriin kuuluvia asioita	Kaikki annetut ratkaisut	JKL-asioiden osuus kaikista annetuista ratkaisuista
Helsingin hovioikeus	1 957	2 915	67,1 %
Itä-Suomen hovioikeus	805	1 181	68,2 %
Rovaniemen hovioikeus	737	935	78,8 %
Turun hovioikeus	1 324	1 728	76,6 %
Vaasan hovioikeus	808	1 036	78,0 %
<b>Yhteensä</b>	<b>5 631</b>	<b>7 795</b>	<b>72,2 %</b>

## 7.7 PÄÄKÄSITTELYT JA MATKAKÄRÄJÄT

Pääkäsitteilyjen ja matkakäräjien lukumäärä Itä-Suomen hovioikeudessa vuosina 2019–2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Annetut ratkaisut	1 291	1 170	1 260	1 293	1 181
Pääkäsitteilyjen lkm.	304	281	281	305	265
Osuus ratkaisuista %	23,7 %	24,1 %	22,2 %	23,6 %	22,4 %
Matkakäräjien lkm.	24	32	23	34	34

Hovioikeuksien pääkäsitteilyjen lukumäärä vuonna 2023

	Annetut ratkaisut	Pääkäsitteilyjen lkm.	Osuus annetuista ratkaisuista %
Helsingin hovioikeus	2 915	770	26,4 %
Itä-Suomen hovioikeus	1 181	265	22,4 %
Rovaniemen hovioikeus	935	201	21,5 %
Turun hovioikeus	1 728	433	25,1 %
Vaasan hovioikeus	1 036	270	26,1 %
<b>Yhteensä</b>	<b>7 795</b>	<b>1 939</b>	<b>24,9 %</b>

## 7.8 KÄRÄJÄOIKEUKSIEN RATKAISEMAT ASIAT VUONNA 2023

	Rikosoikeudelliset asiat	Laajat riita-asiat	Summaariset asiat	Insolvenssi-asiat	Muut asiat	Yhteensä
Etelä-Karjalan kärjäoikeus	1 349	126	98	190	767	2 530
Etelä-Savon kärjäoikeus	1 171	222	101	212	1 097	2 803
Kymenlaakson kärjäoikeus	1 919	288	74 092	340	1 214	77 853
Pohjois-Karjalan kärjäoikeus	1 804	142	96	242	1 459	3 743
Pohjois-Savon kärjäoikeus	3 203	406	238	614	1 852	6 313
Päijät-Hämeen kärjäoikeus	1 911	293	223	440	1 943	4 810
<b>Yhteensä</b>	<b>11 357</b>	<b>1 477</b>	<b>74 848</b>	<b>2 038</b>	<b>8 332</b>	<b>98 052</b>

## 7.9 SAAPUNEET ASIAT KÄRÄJÄOIKEUKSITTAIN JA ASIARYHMITÄIN VUONNA 2023

	E	H	R	S	U	Yht.	
Etelä-Karjalan kärjäoikeus		2	77	30		109	8,8 %
Etelä-Savon kärjäoikeus		2	89	38		129	10,4 %
Kymenlaakson kärjäoikeus		5	141	38		184	14,9 %
Pohjois-Karjalan kärjäoikeus		3	178	44		225	18,2 %
Pohjois-Savon kärjäoikeus		4	244	94	30	372	30,1 %
Päijät-Hämeen kärjäoikeus			136	39	17	192	15,5 %
Muut	4	20	1			25	2,0 %
<b>Yhteensä</b>	<b>4</b>	<b>36</b>	<b>866</b>	<b>283</b>	<b>47</b>	<b>1 236</b>	

E = Ensimmäisen asteen asiat, H = Hakemusasiat, R = Rikosasiat, S = Riita-asiat, U = Ulosottoasiat

## 7.10 SAAPUNEIDEN ASIOIDEN LAATU

Kymmenen suurinta riita- ja rikosasioiden asiaryhmää vuonna 2023 olivat diaarin mukaan seuraavat:

Riita-asiat	kpl	osuus %
Rikokseen perustuva vahingonkorvaus	30	2,4
Lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta päättäminen	29	2,3
Velkajärjestelyhakemus	29	2,3
Muu velkasuhteeseen perustuva saatava	22	1,8
Muuhun palvelussopimukseen, toimeksiantoon tai työntulossopimukseen perustuva velkomus	13	1,1
Vahingonkorvauslakiin perustuva riita-asia	12	1,0
Edunvalvojan määrääminen heikentyneen terveydentilan vuoksi	10	0,8
Työsuhteen irtisanomisesta tai purkamisesta aiheutuva riita	10	0,8
Lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpano	9	0,7
Huoneenvuokrasaatava	7	0,6

Rikosasiat	kpl	osuus %
Pahoinpitely	87	7,0
Törkeä pahoinpitely	47	3,8
Petos, lievä petos	42	3,4
Rattijuopumus	40	3,2
Varkaus	39	3,2
Huumausainerikos	38	3,1
Törkeä rattijuopumus	30	2,4
Törkeä huumausainerikos	28	2,3
Törkeä ryöstö	26	2,1
Törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen	25	2,0

Lisäksi saapui muun ohessa seuraavia asioita	kpl	osuus %
Pakkokeinoasia	66	5,3
Ulosottovalitus	45	3,6
Lähestymiskieltoasia	14	1,1

Rikosasiat on merkitty diaariin vain ns. pääteon mukaan.

## 7.11 KÄRÄJÄOIKEUKSIEN RATKAISUJEN PYSYVYYS RATKAISUISTUNNOITTAIN VUONNA 2023 ANNETUISTA RATKAISUISTA

RT-koodi		01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	17	Muu	Yht.
<b>Esittely</b>	Muut	10	7	1	4	2	10	1		2		7	11	30	2	<b>87</b>
	R	88	28	10	85	15	11	2		38		6	16	290		<b>589</b>
	S	24	8	2	13	2	10	18	1	3			1	145		<b>227</b>
<b>Yht.</b>		<b>122</b>	<b>43</b>	<b>13</b>	<b>102</b>	<b>19</b>	<b>31</b>	<b>21</b>	<b>1</b>	<b>43</b>		<b>13</b>	<b>28</b>	<b>465</b>	<b>2</b>	<b>903</b>
Osuus %		13,5%	4,8%	1,4%	11,3%	2,1%	3,4%	2,3%	0,1%	4,8%		1,4%	3,1%	51,5%	0,2%	
<b>Pääkäsittely</b>	Muut					1										<b>1</b>
	R	75	21	80	36	15		1		7	2					<b>237</b>
	S	9	8	12	4	3			4							<b>40</b>
<b>Yht.</b>		<b>84</b>	<b>29</b>	<b>92</b>	<b>40</b>	<b>19</b>		<b>1</b>	<b>4</b>	<b>7</b>	<b>2</b>					<b>278</b>
Osuus %		30,2%	10,4%	33,1%	14,4%	6,8%		0,4%	1,4%	2,5%	0,7%					
<b>Kaikkiaan</b>		<b>206</b>	<b>72</b>	<b>105</b>	<b>142</b>	<b>38</b>	<b>31</b>	<b>22</b>	<b>5</b>	<b>50</b>	<b>2</b>	<b>13</b>	<b>28</b>	<b>465</b>	<b>2</b>	<b>1 181</b>
		17,4%	6,1%	8,9%	12,0%	3,2%	2,6%	1,9%	0,4%	4,2%	0,2%	1,1%	2,4%	39,4%	0,2%	

### RT-koodit:

01	Ei muutettu	07	Palautettu
02	Muutettu vain perusteluja	08	Vahvistettu sovinto
03	Perusteluja ja lopputulosta muutettu näytön uudelleenarvioinnin johdosta	09	Lausunnon antaminen rauennut
04	Perusteluja ja lopputulosta muutettu muusta syystä	10	Jäänyt sillensä
05	Muutos koskee vain lopputulokseltaan ratkaisun epäolennaista osaa	11	1. asteen vaatimus hyväksytty
06	Tutkimatta	12	1. asteen vaatimus hylätty
		17	Jatkokäsittelylupaa ei myönnetty

## 7.12 MUUTOKSENHAKU KORKEIMPAAN OIKEUTEEN

	2019	2020	2021	2022	2023
<b>Annetut ratkaisut</b>	1 291	1 169	1 260	1 293	1 181
<b>Korkeimpaan oikeuteen menneet Itä-Suomen hovioikeuden ratkaisuihin liittyvät asiat</b>	253	227	329	294	237

Hovioikeus antoi vuonna 2023 ratkaisun yhteensä 1 181 asiassa. Korkeimpaan oikeuteen saapui kertomusvuonna yhteensä 237 Itä-Suomen hovioikeuden ratkaisuihin liittyvää asiaa.

## 7.13 KORKEIMMAN OIKEUDEN MYÖNTÄMÄT VALITUSLUVAT JA ENNAKKOPÄÄTÖKSET

Korkein oikeus myönsi Itä-Suomen hovioikeuden ratkaisemisissa asioissa yhteensä 16 valituslupaa vuonna 2023. Näistä valitusluvista yhdeksän koski rikosasiaa, viisi riita-asiaa, yksi hakemusasiaa ja yksi ulosottoasiaa.

Korkein oikeus antoi kertomusvuonna yhteensä 95 ennakkopäätöstä, joista seitsemän koski Itä-Suomen hovioikeuden antamia ratkaisuja. Nämä ennakkopäätökset olivat KKO 2023:14, KKO 2023:22, KKO 2023:26, KKO 2023:27, KKO 2023:39, KKO 2023:49 ja KKO 2023:88.

## 7.14 EUROOPAN UNIONIN TUOMIOISTUIMELLE TEHTY ENNAKKORATKAISUPYYNTÖ

Hovioikeus on pyytänyt Euroopan unionin tuomioistuimelta ennakkoratkaisua koskien sitä, onko henkilötietojen suullinen välittäminen tietosuojasetuksen 2 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan 2 kohdan mukaista henkilötietojen käsittelyä (asia H 22/797).

Yhtiö oli pyytänyt Etelä-Savon kärjäoikeudelta suullisesti tiedon erään yksityishenkilön osalta tällä mahdollisesti vireillä olevista sekä päättyneistä rikostuomioista. Kärjä-

jäoikeus oli hylännyt yhtiön tietopyynnön. Yhtiö on hakenut kärjäoikeuden päätökseen muutosta Itä-Suomen hovioikeudelta. Valituksessaan yhtiö on vedonnut muun muassa siihen, ettei yhtiön tietopyynnön toteuttaminen antamalla pyydetty tiedot mahdollisesti vireillä olevista sekä päättyneistä rikostuomioista suullisesti olisi yleisen tietosuojasetuksen 4 artiklan 2 kohdan mukaista henkilötietojen käsittelyä.

# 8 | MUU TOIMINTA

## 8.1 HALLINTO

Hovioikeuden hallinto- ja talousasioista vastaavat hovioikeuden presidentti ja kansliapäällikkö.

Johtoryhmä, johon kuuluvat presidentti, osaston johtaja, osaston apulaisjohtaja, Kouvolan istuntopaikan vastuutuomari, kansliapäällikkö ja osaston notaari, kokoontui kertomusvuoden aikana 13 kertaa.

Tuomareiden nimittämisjärjestelmään kuuluvien lausuntojen valmistelemista varten hovioikeudessa on nimitysasioita valmisteleva toimikunta, johon kuuluvat presidentti puheenjohtajana, osaston johtaja, osaston apulaisjohtaja ja vakinaisten tuomareiden keskuudesta yhdeksi kalenterivuoden määrääjäksi kerrallaan valitsema vakinaisessa tuomarin virassa oleva tuomari. Esittelijänä toimii kansliapäällikkö. Kertomusvuoden aikana toimikunta antoi yhteensä 14 lausuntoa.

Yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annettussa laissa tarkoitettuna viraston ja hovioikeuden henkilöstön välisenä yhteistoimintaelimenä toimii yhteistyökomitea. Yhteistyökomitea kokoontui vuoden aikana viisi kertaa.

## 8.2 SISÄINEN VALVONTA

Hovioikeuden toiminta, toimintatavat ja hallinnolliset menettelyt perustuvat niitä koskeviin säädöksiin sekä työjärjestykseen ja toimintasuunnitelmaan. Hovioikeus seuraa tulosvastuullisena virastona määrärahojensa käyttöä.

Tuomioistuinviraston ja hovioikeuden välillä käytävissä vuotuisissa tulosneuvotteluissa sovitaan tulostavoitteet seuraavalle vuodelle. Hovioikeuden presidentti, osaston johtaja ja johtoryhmä seuraavat säännöllisesti tulostavoitteiden toteutumista, asioiden käsittelyn etenemistä ja käsittelyaikoja. Jokainen työntekijä vastaa oman työnsä laadusta ja tuloksellisuudesta tulos- ja kehityskeskusteluissa sovittujen tavoitteiden mukaisesti.

Lainkäyttötoiminnassaan hovioikeus pyrkii käsittelemään ja ratkaisemaan asiat lain- ja oikeudenmukaisesti, joutuisasti ja kohtuullisin kustannuksin. Hovioikeudessa on toiminnan kehittämiseen tähtäviä työryhmiä. Hovioikeus pyrkii myös yhdessä yhteistoimintatahojen kanssa järjestettävien koulutus- ja neuvottelutilaisuuksin edistämään lainkäytön tasoa ja joutuisuutta.

Tuottavuusvaatimusten ja henkilökunnan niukkuuden vuoksi hovioikeudessa on välttämätöntä jatkuvasti tarkastella toiminnan laadullista tasoa sekä tehokkuutta ja taloudellisuutta. Toimintaympäristön muutosten johdosta tehdään kulloinkin tarpeellisiksi todettavat muutokset työnjaossa, työmenetelmissä, työnkuluissa ja muissa työjärjestelyissä, ammattitaidon parantamisessa, työhyvinvoinnin ylläpitämisessä ja muissa toiminnan perusasioissa.



### 8.3 HOVIOIKEUDEN VALVONTATEHTÄVÄ

Hovioikeus suorittaa sille tuomioistuinlain 3 luvun 2 §:n mukaan kuuluvaa käräjäoikeuksien toiminnan valvontaa.

Hovioikeuden toimintasuunnitelman mukaan käräjäoikeuksien valvonta toteutetaan muun muassa siten, että presidentin määräämä hovioikeuden tuomari tai tuomarit yhdessä määrääjäksi tehtävään määrätyn esittelijän kanssa tekevät tarkastuskäynnit jokaiseen hovioikeuspiiriin käräjäoikeuteen vähintään joka kolmas vuosi. Tämän vuoksi tarkastuskäyntejä ei ole toteutettu vuonna 2023.

Hovioikeuspiiriin käräjäoikeuksista on toimintasuunnitelman mukaisesti pyydetty raportit viivästyneiden asioiden käsittelytilanteesta. Käsittelyn joutuisuudesta sekä muita hovioikeuden valvontatehtävän kannalta olennaisista ajankohtaisista asioista on keskusteltu kunkin käräjäoikeuden laamannin kanssa.

Itä-Suomen hovioikeus on toimittanut oikeuskanslerille tuomioistuinlain 3 luvun 2 §:n 2 momentin mukaisia ilmoituksia kaksi kappaletta.

Varsinaisen tarkastustoiminnan lisäksi vuosittain järjestettävillä hovioikeuden johdon ja käräjäoikeuksien laamannien neuvottelupäivillä käsitellään esille nousseita ajankohtaisia kysymyksiä.



### 8.4 ANNETUT LAUSUNNOT

Hovioikeus antoi vuonna 2023 seuraavat lausunnot:

- Lausunto etäyhteyksistä oikeudenkäynneissä koskevasta arviomuistiosta
- Lausunto vuoroasuvan lapsen elatusavun suuruuden arvioimista koskevasta työryhmän ehdotuksesta
- Lausunto pienriitamenettelyä koskevasta arviomuistiosta
- Lausunto julkisyhteisön vahingonkorvausvastuuta koskevan lainsäädännön uudistamista koskevasta työryhmämietinnöstä
- Lausunto lautamiesten valintatavasta koskevasta arviomuistiosta
- Lausunto vastuullisuusraporttiluonnoksesta
- Lausunto tuomioistuinten taloudellisten mittareiden kehittämistä käsittelevän työryhmän muistiosta
- Lausunto oikeudenkäymiskaaren muutoksenhakua korkeimpaan oikeuteen koskevien säännösten täydentämisestä.



## 8.5 KOULUTUS

Hovioikeudessa on koulutustoimikunta, jonka tehtävänä on kartoittaa toivomuksia hovioikeuden järjestämästä koulutuksesta ja olla mukana sen suunnittelussa. Toimikunnassa ovat edustettuina kaikki henkilöstöryhmät. Toimikunta kokoontui vuoden aikana muutaman kerran.

Kertomusvuodeksi oli laadittu erillinen hovioikeuden koulutussuunnitelma.

Itä-Suomen hovioikeudella ja Itä-Suomen yliopistolla on sopimus yhteistyöstä koulutuksen järjestämiseksi hovioikeuden henkilökunnalle. Näihin tilaisuuksiin on myös hovioikeuden yhteistyötahojen mahdollista osallistua. Koulutukset järjestään etäyhteyksin hovioikeuspiirin kärjäoikeuksiin.

Kertomusvuonna hovioikeuden ja yliopiston yhteistyönä järjestettiin kaksi koulutustilaisuutta:

- Seksuaalirikoksia käsittelevä koulutustilaisuus 20.3.2023
- Euroopan ihmisoikeussopimuksen vaatimuksista oikeudenmukaiselle oikeudenkäynnille sekä Unionin oikeus oikeudenkäynnissä – oikeussuojakeinoista kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävässä asiassa 30.10.2023.

Lisäksi hovioikeus järjesti seuraavat tilaisuudet:

- Kärjänotaaripäivät 26.–27.1.2023
- Hovioikeuden esittelijöiden koulutusta 2.3., 17.5., 11.9. ja 27.11.2023
- Hovioikeuspiirin tuomaripäivät 22.–23.5.2023.

Itä-Suomen hovioikeus ja hovioikeuspiirin kärjäoikeudet osallistuivat Rovaniemen hovioikeuspiirin tuomioistuinten laatuhankkeen koulutustilaisuuksiin ja laatutyöryhmien työskentelyyn.

Hovioikeuspiirin koulutusyhteistyöryhmä on aloittanut toimintansa tammikuussa 2022. Tarkoitus on järjestää yhteisiä lyhyitä koulutus-/keskustelutilaisuuksia ajankohtaisista tuomarin työssä keskeisistä teemoista. Hovioikeuden asettaman työryhmän puheenjohtaja tulee hovioikeudesta ja työryhmässä on jäsenet kaikista hovioikeuspiirin kärjäoikeuksista. Koulutukset järjestetään etäyhteydellä. Kertomusvuonna järjestettiin yksi tällainen tilaisuus. Tilaisuus oli 6.11.2023 ja sen aiheena oli liikennevahinkojen korvaaminen ja vakuutusyhtiön asema rikosoikeudenkäynnissä.

Hovioikeudessa on järjestetty vuoden aikana muutama lainkäytön iltapäivä ajankohtaisista aiheista. Henkilökunnalla oli myös mahdollisuus osallistua Skype-yhteyden kautta muualla järjestettyihin koulutustilaisuuksiin sekä itseopiskella eOppivassa. eOppiva on valtionhallinnon yhteinen oppimisympäristö, jossa on mm. julkishallinnon, yhteiskunnan ja työelämän kehittämiseen liittyviä digitaalisia koulutuksia.

Edellä mainitun koulutuksen lisäksi henkilökunnalla oli mahdollisuus osallistua Tuomioistuinviraston järjestämiin lukuisiin koulutustapahtumiin.

## 8.6 KIRJASTO

Hovioikeudella on kirjasto sekä Kuopiossa että Kouvolan istuntopaikassa. Kirjastot ovat pääasiassa hovioikeuden oman henkilökunnan käytössä, mutta kaukolainoja toimitetaan mahdollisuuksien mukaan myös muille tuomioistuimille.

Kirjastolla on käytössä PrettyLib-kirjastojärjestelmä ja lehtikierron hoitamista varten PrettyCirc-lehtikierto-ohjelma. Uutta kirjastojärjestelmää ei ole voitu vielä ottaa käyttöön lukuisten teknisten ongelmien takia.

Kirjastoon hankitaan kaikki hovioikeuden tarvitsema keskeinen kirjallisuus, mutta yhä suurempi osa kirjastotietokantaan luetteloidusta materiaalista on saatavissa joko pelkästään sähköisessä muodossa tai sekä paperisena että sähköisenä.

## 8.7 VIESTINTÄ

Hovioikeudella on viestintäsuunnitelma, joka sisältää viestinnän oikeudellisen perustan ja tavoitteet, asiakaspalvelun ja viestinnän käytännön toiminnan ja vastuuhenkilöt, ulkoisen ja sisäisen viestinnän toimintaperiaatteet sekä ajatukset viestinnän kehittämisestä. Hovioikeuden viestintäsuunnitelma päivitettiin kertomusvuonna.

### Ulkoinen viestintä

Hovioikeuden kirjaamo on tiedottanut hovioikeudessa vireillä olevista asioista ja hovioikeuden antamista yksittäisistä ratkaisuista silloin, kun tiedotusvälineet ovat tietoja pyytäneet. Lisäksi mediatuomarit ja kansliapäällikkö ovat kysyttäessä tiedottaneet asioista.

Itä-Suomen hovioikeus on mukana mediatuomaritoiminnassa. Mediatuomaritoiminnan tarkoituksena on lisätä tuomioistuinten toiminnan läpinäkyvyyttä ja pyrkiä poistamaan tiedon puutteesta johtuvia epäselvyyksiä ja väärinkäsityksiä. Lisäksi tavoitteena on lisätä yleistä tietämystä tuomioistuinten toiminnasta ja yleisesti oikeuskäytännöistä sekä tarjota paremmat edellytykset oikeudenhoidosta käytävälle julkiselle keskustelulle.

Hovioikeuden kotisivut ovat tärkeä ulkoisen viestinnän kanava. Hovioikeus julkaisi kertomusvuonna neljä Finlex-ratkaisua.

Hovioikeus on viestipalvelu X:ssä käyttäjätunnuksella @ItaSuomenHO.

### Sisäinen viestintä

Koko henkilökunnalle pidetään noin kerran kuukaudessa henkilöstöinfoja, joissa kerrottiin ajankohtaisista asioista Skypen välityksellä. Eri henkilöstöryhmillä on lisäksi omia yhteistyö- sekä keskustelutilaisuuksia.

Sisäisessä viestinnässä käytetään pääasiassa hovioikeuden omaa erillisintraa. Lisäksi viestinnässä käytetään tarvittaessa sähköpostia.

## 8.8 TYÖTERVEYSHUOLTO JA TYÖSUOJELU

Vuosi 2023 oli koronavuosiensa jälkeen Itä-Suomen hovioikeudessa ensimmäinen kokonaan rajoitukseton ja sillä osin normaali toimintavuosi. Kokoontumisrajoitukset kokous- ja taukutiloissa oli purettu edellisenä vuonna ja tapahtumat järjestettiin lähitapaamisina, mutta yleensä etäyhteyksimahdollisuuksin hovioikeuden hybridityömallin mukaisesti. Etätyömahdollisuus lähes koko henkilökunnalla jäi poikkeusvuosien jälkeen voimaan ja sitä ovat kaikki ammattiryhmät hyödyntäneet tehtävien sallimassa laajuudessa. Etätyömahdollisuuden on hovioikeudessa katsottu olevan työssäjaksamista tukeva toimintamalli.

Työterveyshuollon osalta toimintavuosi oli hyvä. Erityisiä huolenaiheita ei esiintynyt ja henkilökunnan sairastavuus oli normaalilla tasolla.

Tuomioistuinvirasto toteutti keväällä 2022 koko tuomioistuinlaitosta koskevan Hyvinvointi ja työolot tuomioistuinlaitoksessa -kyselyn yhteistyössä Työterveyslaitoksen kanssa. Kyselyn virastokohtaiset vastaukset käytiin läpi henkilökunnan, johtoryhmän ja työsuojeluhenkilöstön kanssa tammikuussa 2023. Itä-Suomen hovioikeuden tulokset olivat tuomioistuinten keskiarvoa paremmalla tasolla.

Vuoden 2023 syksyllä toteutettiin VMBaro-työtyytyväisyyskysely, jonka tulokset heikkenivät hieman kahden vuoden takaisesta, mutta olivat tuomioistuinten keskiarvoa paremmat. Tulokset käytiin läpi henkilökunnan kanssa joulukuussa.

Hovioikeuden työsuojeluhenkilöstö osallistui aktiivisesti alan koulutuksiin ja hovioikeuden työsuojelullisiin, ennaltaehkäiseviin toimiin toimintavuoden aikana yhteistyössä johtoryhmän kanssa. Vuoden lopussa järjestettiin työsuojeluvaali, jossa valittiin työsuojeluhenkilöstö seuraavan neljän vuoden toimikaudelle.

Työfysioterapeutin palveluita käytettiin työterveyssoitoksen mukaisesti ahkerasti ja työsilmlälaseja hankittiin muutamia vuoden aikana. Työfysioterapeutin ja työterveyspsykologin palveluita käytettiin hovioikeudessa erityisesti ennaltaehkäisevän työsuojelun, työterveystoiminnan, kuntoutussuunnittelun sekä sujuvan hoitopolun ohjauksen tukena. Toiminnalla saavutettiin työssäjaksamista tukevia vaikutuksia. Erityisen hyviä kokemuksia oli työterveyspsykologin palveluista työssäjaksamisen ja ennaltaehkäisevän työsuojelun tukena.



Terveystarkastukset tehtiin edellisvuoden tavoin 30-, 40-, 50-, 60- ja 63-vuotiaille. Työterveyshuollon suorittamien ikäryhmätarkastusten yhteydessä kiinnitettiin huomiota yksilötasolla henkilöstön jaksamiseen ja työtyytyväisyyteen. Työntekijän pyynnöstä selvitettiin tarvittaessa yhdessä työfysioterapeutin kanssa esimerkiksi työergonomiaan ja näyttöpäätetyöskentelyyn liittyviä olosuhteita. Lisäksi työterveys sopimukseen kuuluivat työhöntulotarkastukset vakituiseen tai vähintään yhden vuoden palvelussuhteeseen tuleville sekä vapaaehtoinen lopputarkastus vanhuuseläkkeelle siirryttäessä. Influenssarokotukset kuuluivat tänäkin vuonna työnantajan tarjoamiin työsuojelullisiin etuihin.

Sisäilmaselvityksiä tehtiin Senaatin sisäilma-asiantuntijan koordinoimana yksittäisissä työhuoneissa. Vuoden 2022 lopussa ja vuoden 2023 alussa käytiin läpi toimitilaturvallisuuden liittyvä ohjeisto ja toimintatavat.

## 8.9 TYÖHYVINVOINTI JA VIRKISTYSTOIMINTA

Hovioikeuden henkilökunnalla on käytössä Epassi flex, joka sisältää liikunta- ja kulttuuriedun, hierontaedun ja työmatkaedun. Henkilökunnalla oli myös kuntosalin käyttömahdollisuus Kuopion oikeustalolla oman kuntosalin lisäksi.

Itä-Suomen hovioikeuden virkamiesyhdistys ry:n tarkoituksena on edistää hyvää yhteis- ja lakimieshenkeä sekä ammattipätevyyttä hovioikeuden virkamiesten keskuudessa. Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys tekee esityksiä ja aloitteita sekä harjoittaa henkilöstön virkistystoimintaa.

Hovioikeus järjesti tammikuussa yhdessä virkamiesyhdistyksen kanssa läksiäiskaronkan eläkkeelle siirtyneille hovioikeudenneuvoksille.

Maaliskuussa vietettiin ulkoiluiltapäivää ja kesäkuussa käytiin lounasristeilyllä Kallavedellä.

Tuomioistuinten perinteinen jalkapalloturnaus järjestettiin 25.8.2023 tällä kertaa Kuopiossa. Jalkapallomestaruuden voitti Itä-Suomen hovioikeuden, Itä-Suomen hallinto-oikeuden ja Pohjois-Savon käräjäoikeuden yhteisjoukkue. Hovioikeuden henkilökunta vietti jalkapalloturnauksen yhteydessä virkistyspäivää.

Itä-Suomen hovioikeuden virkamiesyhdistys ry järjesti jäsenilleen vuoden aikana lisäksi muun ohella perinteisen piknikin, kustansi osallistumisen Kuopion viinijuhlille ja oli mukana järjestämässä hovioikeuden pikkujouluja.



## 8.10 TILAISUUKSIA JA TAPAHTUMIA

- Tuomioistuinviraston johtaja Riku Jaakkola ja tuomioistuinten tuesta ja yhteiskuntasuhteista vastaava päällikkö Anu Koivuluoma vierailivat hovioikeudessa 21.2.2023.
- Hovioikeus järjesti keskustelutilaisuuden videotodistelu-uudistuksesta hovioikeuspiirin käräjäoikeuksille kuudella eri paikkakunnalla maaliskuussa 2023.
- Apulaisvaltakunnansyyttäjä Jukka Rappe, valtiosyyttäjä Heidi Savurinne ja osastosihteeri Hanne Rautiainen vierailivat hovioikeudessa 24.5.2023 alueeurantakäynnin sidosryhmätapaamisen merkeissä.
- Hovioikeuden kirjaamopäivät olivat 27.–28.9.2023. Päivien aiheena oli hovioikeuden kirjaamo digitaalisessa toimintaympäristössä.
- Hovioikeudessa vietettiin perinneiltapäivää 2.10.2023. Emeritus presidentti Mikael Krogerus kertoi hovioikeuden mielenkiintoisesta historiasta.
- Väli-Suomen sovittelijapäivät olivat 2.–3.11.2023.
- Apulaisoikeuskansleri Mikko Puumalainen teki yhdessä osastopäällikkö Petri Martikaisen, esittelijäneuvos Markus Löfmanin ja oikeuskanslerinsihteeri Pia Tulkki-Ansinnin kanssa laillisuusvalvontakäynnin hovioikeudessa 19.12.2023.

## 8.11 KUNNIA- JA ANSIOMERKIT

Tasavallan presidentti myönsi itsenäisyyspäivänä hovioikeudenneuvos Tuulikki Räsäselle Suomen Valkoisen Ruusun I luokan ritarimerkin (SVR R I) ja kirjaaja Pirjo Väisäselle Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitalin kultaristein (SVR M I kr).

Tasavallan presidentti myönsi valtion virka-ansiomerkin hovioikeudenneuvos Eero Antikaiselle, hovioikeudenneuvos Lasse Tammiselle, hovioikeudenneuvos Tiina Kivirannalle, notaari Irja Saleniukselle ja apulaiskirjaaja Pirjo Krögerille.

# ITÄ-SUOMEN HOVIOIKEUS

Minna Canthin katu 64 A  
70100 Kuopio  
Puhelin 029 56 41400

[ita-suomi.ho@oikeus.fi](mailto:ita-suomi.ho@oikeus.fi)  
[www.oikeus.fi/hovioikeudet/ita-suomenhovioikeus/fi](http://www.oikeus.fi/hovioikeudet/ita-suomenhovioikeus/fi)  
Viestipalvelu X: @ItaSuomenHO